

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócn
Napoj mócn
Lubosc ma;
Boh pak swěrn
Přez spar měrn
Cerstwosc da.

Njeh ty spēwaš
Swěrnje dželaš
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosc je;
Žiwa woda,
Kiž Boh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njedželske łopjeno

W Budyschinje

11. meje 1930

Bauzen

Samolowity redaktor farar Wyrzacz w Roskaczach. — Čištoć a naklad Ssmolerjow Inihicizischczernje a knižarnje, sap. dr. i wobm. ruł. w Budyschinje
Wulhadža kóždu sobotu a placzi schtworczielnje 108 sloty pjenjezłow

Njedžela Jubilate.

1. Pětra 2, 11 17.

Jubilate! dženznišcha njedžela wola, to chze nam prajicž: Wysłajcže tomu Knjesej zły hwt! Sswjata pšchizkušnosć je nam wšesćanam, so Boha khwalimy ja jeho dobroty. Wjeleby džak dyrbi i wutrobny kaž płomjo i njeby kapacz. Wjele pšchizkušny mamy my wšchizny i tomu.

Jutry bu nimo, kiž bu nam i nowa pšhipowědake, so žana smjercž njeje, ale jenož lute žiwjenje, so po najčemniškej nozy tola pšchindže kražne ranje, so to dže pšches čemnosć i hwt! Kaž džakowni móžemy my tola ja tajku powěsć bycz, najpriedy Bohu, so je nam tehdom dał přenje jutry, so smědzachmy nětlo jako jutry hwticzicž, ale potom tola tež i tym, kiž bu tebi i přenjemu raje jutrowny podaw pšhipowědali.

„Džeń maczerje“ dženz je, wón da nam wróczo hladacz na cžak džeczaststwa a napomina naž, so dopomnicž wšchitkich dobrotow a wulkeje luboscje, kotruž móže jenož macž dacž. Kaž horzy dyrbi tola bycz džak tej maczeri, kotraž je hwoje džecz wucžika so modlicž, a kotraž je jemu powědala lube powědancžla se žiwjenja Jesuhoweho.

Tak dyrbi bycz wšchudžom wjeleby džak. W někotrych wožadach našheje Łužizny budža so dženz mjes hłoby po- božnych kemscherjow měšhecž synki zprkwinich posawnistow, a to wšchitko i česćci Božej a i napominanju: Wysłajcže tomu Knjesej! A tež ty dyrbiš wysłacz!

Alle nje jenož dženz, ně, pšhezo a wšchudžom spēwacz a wysłacz. Božich darow je wškaz. Tak budže potom zly

žiwjenje wulke džakowanie a wysłanje, a to i tym, so jo Bohu hwticzimy a wšchitko činimy jenož i jeho khwalbye.

Pětr da nam dobry kšesćizjanski porjad, duchowny po- rjad, kiž nam pokazuje našu winowatosć: Wopokažcže česć kóždemu, lubujcže bratrow, bojcže so Boha, česćcže krala!

Wěstu česć dacž kóždemu, to je kšesćizjanska pšchizkuš- nosć. Našh Sbožnik wucži: Sštož scže my činili najniž- šchemu mjes mojimi bratrami, to scže mi činili. Wón je schoł i tym, kiž bchu na hwticže potkóczeni a wot čłowje- tow jazpicži; žadny rosčžel pola njeho njebe. Wón jenož hlada na smutkowne žiwjenje, na dušhu. Kaž wazne ja našh lud tak napominanje: wopokažcže česć kóždemu. Kaž wjele hanjenja mjes worštami, so so rosčžele powjetichuja. Kražne žiwjenje, hdtž jedn druheho česćci! Tam je wo- prawdže mēr a luboscž.

Tak widži Pětr w bratrowstwje, w luboscži mjes bratra- mi wožebite smamjo praweho kšesćizjana a wón derje wě, so cži, kiž smontach steja, na njo najbóle hladaja. Hdž je- dyn druheho česćci, je tež luboscž móžna. Sštož dušhu wy- žoko waži kaž Jesuž, tón ma tež luboscž i nej. Ty dyrbiš hwojeho bližšeho lubowacz jako sam so! Na hwticže je wjele luboscže, ale mačo praweje luboscže. Našha wutroba ma ložny pšchewjele luboscže i pjenjejam, kublām, sachodnym wězam; tola luboscž i hwticžlowjetam ma našha přenja a najwjetšha luboscž bycz. Sej mamy wšcho woprowacz!

Alle našha luboscž je prawa, hdtž tež jejny křeń je strowny, jeje jakad twjerdy; wona je i Bohom swjasa, hdtž smy bohobožni. Dušha pyta Boha, jej chze so picž po

Boh, a Bóh ham jeine šbožo. Rať wjele moſow wojuje piſhecziwo duſchi: czeľne loſichty, njepeľne ſadzerjenje, ſpjeczowanie piſhecziwo wyſchnoſczy a ſakonjam. Bohabojoſcz je ſaklad kóždeho porjada, tež ſwětneho; tomu dnrbi naſch lud a woſebje naſcha młodžina a naſche džeczi ſažo ſwutnyč; hewať ſaczahnu k nam tež tajke ſrudne wobſtejnoſcye kaſ ſu w Ruſowſkej. Podarmo pytaſch potom luboſcz a czeſcz, tam knježi jene ſłowo „ja“, kóždy hlada jenož na ſebje. „Bjesbóžny lud“, lud, kiž ſo wot Boha ſdaluje, dnrbi ſahinycz. Tež ty ſy ſobu ſamolwity, ſo ſo to njeſtanie, a tať je kóždy k temu powołany — wiſcho jene, ſichto abo ſichto wón je — na tym dželacz, ſo naſch lud namaťa pucz k Bohu a woſtanie Boži lud.

U ſkóncžnje piſchiwóľa Petr: czeſczcye krala. Sdnyž my nětko krala nimamy, toľa toľe napominanje dale płaczi. Mjeno „kral“ nječini, ale my hladamy na najwyſchſcheho ſaſtojniťa naſcheho luda. Něſchto ſłowow prjedy čitam: budžcye poddani wiſchemu cžłowjeſtemu wuſtajeńju, teho Knjeſa dla; njech je kralej abo ſaſtojniťam. Rať huſto ſlyſchimy w naſchim cžažu praſchenje: Je prawe, bjesbóžnej wyſchnoſczy poddany bnyč? Njednrbyať prawy kſcheſczijan wotſtronicž tajku póhanſtu wyſchnoſcz, Jeſuſ je na podobne praſchenje wotmolwiť: dajcye kžezorej, ſichtož je kžezorowe, a Bohu, ſichtož je Bože. Njech je najwyſchſchi wjedniť luda kral abo preſident, njech knježa jenotliwi abo znyľ lud, jenož ſo by lud kſheſczijaniſki byl, na ſwojeho wěczneho krala Jeſuſa hladať, a we měrje k Bohu ſo modlicž mohľ.

Rať kražny tajki kſheſczijaniſki lud, w kotrymž je czeſcz, luboſcz, bohabojoſcz a porjad! Pomhaj Bóh nam ſažo k temu!

Twoji ſmy; naſ, Knježe Božo,
S kſchidłom ſwojim piſchitrymaj;
Bohate a mile ſbožo
Naſchim prózowanjam daj,
Čžinicž wiſcho po twojej woli,
Wdacž ſo tcho, ſichtož cže boli;
Piſcheměn ſtaroh' cžłowjeľa
Do noweho ſtworjenja! Hamjen.

Džen maczerje.

Rať móhli a ſměli my njenaſpomnjeny woſtajicž, tutón „džen maczerje“, tutón džen teje maczerje, kotraž naſ je wucžila rěczecž ſwoju rěcz a w njej rěczecž i njej, i maczerka, a rěczecž i tym njebeſkim Wótžom, kotraž bč ju nam ſa maczer dať! Wo njej kaſ wo nanje ſpěwaja naſche nowe ſpěwatſke w kěrluſchu 651 a napominaja k tomu, ſichtož to přenje dnrbi dženža bnyč:

Džať budž tebi, lubny Božo,
Ty ſy žiwjenje mi dať!
Džať cži, ſy mi kražne ſbožo
Piſches ſtarſheju ſhotowať,
Kiž mje ſwěru hladatej,
Wobſbožicž mje ſmyſlenaj.

Šichtož ſwoju maczer hiſchcye ma, tón ſo džatuj Bohu temu Knjeſej dženža a džatuj ſo maczeri ſnajmjeńſcha je ſłowczkom, kotrež ſwědcži wo wutrobnej luboſczy, džatuj ſo maczeri, jej wěnujo wopokaſmo luboſcye a džaka. Macž ſo toľa wjeſeli na wiſčem, ſichtož ji poľaſuje luboſcz a džakowoſcz džecža, kotrež je porodžila, kotrež je woczahnyľa.

Šichtož ſwoju maczer wjažny nima, tón džatuj ſo Bohu temu Knjeſej, ſo je toľa ſměľ woptacz tu luboſcz, kotraž naj-

wjetſcha a najſwěrnſcha w cžłowjeľach a ſpominať na maczer njebočžicžu, jej ſo džatuj piſches row. U tutón row jeho wab, ſo modlicž kaſ macž je wucžila ſo modlicž.

Macž. Ja widžu maczer njeſpróžniwu. Wot ſwitanja hač do wječora nimatej jeje ružny žaneho wotpočžinka, a tež wječor hiſchcye niž. Wiſchi ſwěžny tam ſedži a ſchije, hač runje wócžny jej ſo chzetej ſandželicž. U toľa, prjedy hač potom lehnycz dže, ſtyľnje ſwojej maczernej ružny, a ſdnyhuje k Bohu, ſo modlo ſa džeczi ſwoje a ſa mandželiſkeho, ſa ſebje a ſa dom a ſtatok. U potom wuſnje w Božim mjenje.

So by kóžde džecžo hľuboko w ſwojej wutrobje ſacžuwalo, ſichtož maczer je a maczerka luboſcz a maczerka modlitwa. Doroſumicž wiſchať to hiſchcye njemóže, ale ſacžuwacz a ſo džakowacz, to móže. U to dnrbi. „Gľaj, to je twoja macž!“ praji tuta njedžela a poľaſuje na twoju macž, woſmje tebe ſa ruku a wjedže tebe k maczeri, k maczernej wutrobje. Wón kaže cži, wiſchitko i pucža ſrumowacz, ſichtož ſnadž bjeſluboſczyweho, njedžeczazeho tam ſo nahromadžilo a bnyč džecžo, žyľe džecžo twojeje maczerje a i njej ſjednocženy a ſwjaſany we luboſczy.

Sdnyž wucžela pytaſch i hary ſwěta, ſe ſpytowanjom ſkeho, ſe ſrudobny žiwjenja, piſchi maczernej wutrobje jón ſtajnje namaťaſch — a w maczernej modlitwje. Tuž kłodž k maczeri tež ſe wiſčem ſwojim radowanjom a wjeſelenjom a daj jej ſo ſobuwjeſelicž a ſo ſoburadowacz! Twoja macž chže, a to je jeje najnutrniſche žedjenje, ſo ſo junu tež hromadže wjeſelitej a radujetej w tamnym raju wěcznoſcye.

Twoja macž ſo modli, i wutrobnym žedženjom wo dopieljenje:

Wopſchej mi, o lubny Božo,
Na nich wulke wjeſele,
Sdnyž ja dnrbyu ſmjertne kóžo
Wopuſchcžicž tu na ſwěcže,
Bo tať wjele hubjeńſtwje

So mohł rjeknucź wješele:
To łu, Wótče, moje dźeczi,
Kotrež dał łu w tamnym łuwcze.

Towarstwo pomocy łuwczi łuój 50lětny jubilej.

Schtož tu sczěhuje, mějeiche po prawom bycz wufónčenje tndžeršcheje rosprawy wo hłownej shromadžišnje Maczižy Sserbškeje. Tłeczi hłowny a fónčazy dnyp jeje porjada bč, łuobu łuwczič jubilej našeho Towarstwa Pomocy ja stuwowazny Sserbow tak podobnje kaž łuony lony łuobužwječili jubilej towarstwa łuwb. gymnastijastow Societas Slavica Budijšnensis. Dotelž pak je tuto naše towarstwo nčšchto tak jara wažne a tak jara nušne nam Sserbam runje w našim czažu, wčnujemy jemu dženža wobščěrnišche łuowo, kotrež chze šwolacz Sserbow wšchch woršchtow a fónčzin f dalšchemu łuwčnemu dželu ja Sserbow a łuwbški lud.

Rnjes wšchšchi wučer Kral-Sarččanški dopomni je šawodnym łuowom shromadžišnu na 50lětnu špomoznu škutkowanje towarstwa; wono je łuo dželalo a škutkowało, ale tuto dželalo je tak wulzy wažne a wulzy nušne, šo ma łuo hišchze wjele bóle špčchowacz.

Sswjedženški pšchednošch wo šandžennych 50 lětach tuteho łuwbškeho škutkowanja poda nam f. šarar na wužu. Rjeda, kotryž je na 30 lět był š pšchedydu tuteho towarstwa. Do teho wučita f. kaplan Nowak šwjedženški prolog ja tutu jubilejnu shromadžišnu. Š wobščěrneho šajimazešo pšchednošcha podamy tu w šczěhowaznym wučach. Chzemny dozpicž, šo by łuo łuwbški lud bóle šešnał š dželom towarstwa a špšnał, šo ma wón hišchze wjele bóle špčchowacz tuto dželalo a to šwójeho ludštwu dla a šwójeye wčry dla. Runje šandžene lěta łu tola hižo dnrbjale našchemu ludej wotewricž wocz, šo wi-dži nušu a štrachi, a wotewricž wutrobu, šo łuo w šwójatym naštróženju šahori a hory w lubošči, a wotewricž ruku, šo daruje, haj šo wopruje ša łuwbškich wótzow rčž a wčru. Kelko łuwbškich šarow je tola šhubilo łuwbškeho šararja! Kelko škulškich dźeczi je bjes łuwbškeho roswučžowanja. W tuchwilu je jenož jeniczki ewangelški łuwbški bohobšlowz na uniwčršicze, tute jutry šapoczšnawšchi šwój študium! A šchto wšcho wjazny mohło łuo mjenowacz! Čzechodla je to tak daloko pšchishchto? Tu je łuo škomdžilo wot dawna šem wjele! Tu łuo winy! A winu ma pšchedewšchem łuwbški lud łuam, ale pak tež zyrkej a štat. Nješlu na to džiwal, šo ma porujo nčmštemu łuwbški šstudent, łuwbški duchowny, łuwbški wučer dwoje dželalo, dwoju prózu, dwoje nadawki. Tute łuo łuo dopjelnjake a dofonjake, kaž štawšny wobšwčdčzeja, ale džala a nčfajškeho pšchipošnacža a nčfajškeho šarunanja tu njebč. By-li tu tajkeje džakownošče, tajkeho pšchipošnawanja bylo, by to wot wšcheho špoczatka wola a lubošč šbudžowało, hajiko, šylniko w łuwbškej mlodžinje kaž w łuwbškim ludu, łuwbškič jako łuwbški wučer a łuwbški duchowny w łuwbškim ludu. Wola a lubošč štej tu byloj tež bjes teho, ale byšchtej-li łuo wola a lubošč šelkowašej š tajkej džakownošču nčfajškeho widomneho raju, by š teho pothadžalo zyle šamo wot łuo bohaczšche žohnowanie, šylnišche žiwjenje. To je tak w čłowješkim. Runje tohodla pak ma našch lud — a š nim tež zyrkej a štat — džaknje špominacz na wšchch tnych, kotřiž łuo tola w šandžennych czažach wčnowali w šchuli kaž w zyrkwi dwójnemu dželu, łuwbšo Sserbam kaž Nčmžam a Nčmžam kaž Sserbam. To je tola tón niz pšchego pšchipošnaty wušan dwojorčžny a wjaznyrčžny wučerjow a duchownych — a tak tež łuwbškich,

— šo woni šamóžeja dwojim jenak łuwbškič a wobojich jenak šastaracz, — niz pak jenorčžni, a tak tež niz Nčmž, kotryž łuwbškeje rčže móžny njeje.

Dotelž to tak bylo, kaž předy rospšchachny, njedžiwajmy łuo šczěhwčam, tiž łuo nčtk jewa a pothadžej je škomdženjom. „Škomdžene škladnošče“, to je tola dozyla šapitl šam ja łuo. Dohladažmy łuo pak tutych šczěhwčow kaž tež tnych pšchicžinow a šmišny łuo dalšchich škomdženjom wšchitzy: a to Sserbja, kaž tež zyrkej a štat! Tež štat, hajčrunje je wot zyrkwe dželeny! Šeli šo chze štat kulturny štat bycz, ma łuo wón tež štaracz ja šdžerženje a špčchowanie tnych kulturnych mozow a lubow, kotrež łuo w zyrkwi jednoczēja, a to čzim bóle, čzim mjenje to lud šam šamóže; a našch lud to šam nješamóže. A wot šchule tola štat dželeny njeje. Še š njej šwjašany bóle hajč předy. Potajšim tež štat! A zyrkej! Kaž mižionštwu łuo prózuje domorodnym zynch krajow łuwbškič w jich macžernej rčži a njehlada wudawčow a wopowow, tak ma zyrkej nadawki, tu domach łuwbškič wšchem šwójim štawam w macžernej rčži a łuo łuobu wo to štaracz, šo tu je došč duchownych, — tež došč łuwbškich duchownych. Ale pšchedewšchem dnrbj to lud šam, a tuž tež łuwbški lud! Čhze-li wón tón bycz, kotryž woprawdže šebi haj šwójich wótzow rčž a wčru, dnrbj o tež wopokajacz w czažach, tajkež nčtkle łu, tež w czažach wotpada, — wotpada wot narodnošče a wot nabožnošče, haj runje tehdy! A ša to je nušne, šo wón wudošpošni, wutworit tón pucz, kotryž pšched 50 lětami łuwbšizny wótzajo nastupichu. W pošlednich lětach šej tež štat a zyrkej pucz pomozny Sserbam nastupilej. My to džakni pšchipošnawamy a łuo radujemy!! Ale tón czaž; fajkiž je, a te štrachi, fajkež nčtkle hroža łuwbšchemu ludej, wone šóždemu, tiž ma wocz wšchch, šhutnje došč praja, šo je nušne, šo wobej, štat a zyrkej tehurunja tuton pucz pomozny Sserbam wutworitej, wudošpošnitej, dopjelnjejo tak te nadawki, kotrež łuo łuwbšchemu ludej drje pšchedewšchem ale pak tež jima domčrene.

W šwójim šwjedženškim pšchednošchku roščoži nam f. šarar Rjeda, čerpajo wošebje tež š šornikowych šapiškow, nčhdže šczěhowaze:

Ma hłownej shromadžišnje Maczižy Sserbškeje lěta 1880 wobšamšnychu pšchitomni, šaščošč Towarstwo Pomocy, a wušwolichu hnydom pšchihotowazu šomšiju, do kotrejež łuwbšchachu Parczewški, Šmošer, šornik, Šešnar, Mróšak-Budeščanški, Mróšak-šrodžišchčanški, Rubiza, Kozor, Šiedler, Šišcha, Šjela. Š tutych štaj hišchze žiwaj: ff. rčžnik Alšons Parczewški a Lic. š. Mróšak. Džen 7. julija 1880 pšchishša generalna shromadžišna, do Budyšchina powołana, wuštawki; 16. julija došta towarstwo prawa juristškeje wošobny a da łuo do špomozneho dželala. Wo tutym je towarštwowny městopšchedynda lěta 1900, njebo Šatub Nowak, šrektor tachantškeje šchule, přeni ras nadrobnišcho rosprawjał w naštamku: Přenje 20 lět Towarstwa Pomocy.

Schto bčchu pšchicžiny šaščoženja? (Pšchich. dale.)

Woheń.

Schto do šrudobny woheń nacžini, wo tym wč runje tež Łužiza šrudny ščrlušch špčwacz. Kaš woheńej šadžewacz, šnajmješcha temu, kotryž š nješedžbliwoščze, njerodnoščze, š njewjedženja a š njenajšonjenja šak hušto naštawa, wo tym chžnyšche naš „tndžen ša wobaranje wohnjam“ roswučžicz. Tajke nčšchto chzemny džakni witacz. Nadžijomnje łuony tež łuwčru čžitali, šchtož łuo nam pižane, a šedžbliwoje študowali

wobraj, kotrež buchu nam w bohatej liczbje pofašowane, a tež pošluchali pšchednošćam, kotrež buchu tu a tam podawane, a tež wobkedžbowali šwucžowanja a powucžowanja, kotrež tu a tam wohnjowe wobory a drušy pošćicžowachu. Nichtón njepraj, so to njetrjebawšce, so to nicžo njepomha! Šdnž hñ wšchitko hñeru wobkedžbował a študował, šchtož bu nětkle pižane, rěčžane, pofašane, hñ drje žyle wěcže tež to a tamne namafał, šchtož je cže dopomniło na twoje šhrěšćenje na tutym polu, na to, šchto tež ty njebě wobkedžbował abo njebě wědžal. Wono njebudž nětk tak, kaž druhdy pola džecži, so prajimy: Nětk je šchule, nětk je roswucžowanja kónž, nětk móžemy šažo cžinicž, šchtož my chžemy! Ně, kždn, kiž ma někał wocži a wušchi ša cžaž a jeho poděndženja, wě, kał wažne a nušne tajke špomožeršce pržžowanje je, kotrež so kał ša jenotliwego tak ša powšchitkownošć štawa. Džakny wón bjerje, šchtož so pošćicžuje, a dže a cžini tohorunjecža a wabi a wucži druhich, cžinicž runje tak.

Wobaracž wohnjej! Kał pał wobaracž wohnjej, kotrnyž škóštniška ruta šawinuje, njedž šapala hñwišćwo, njedž šapala to, šchtož druhemu hñušča? Tak a š tym, so wobaracž dozyla štemu, kotrež chže bóle a bóle dohñwacž na našim cžažu, t. r. na cžłowjekach našeho cžaža! Šchtož dže a šapala štatof a dom abo druge, tón je do teho měł tak abo hñnał šetkanje š tym, kotrnyž helški woheñ pali, je Šlym, š tym Šlym, kotrnyž šly woštanje, wšcho jene, hacž jeho mjenuješ: Satan abo Čžert abo Šly Duch abo hñwał někał. A pšchi tutym šetkanju je žebi š woheñja Šleho žobu wšał palazu šchžepku abo šchžektu abo hñadž jenož mažužku šchřicžku ale pał tola něšchto, šchtož bě š tamnym woheñjom šapalene, a je šchoł, doniž potom š tuteho njenašta woheñ nicžazy domy, štatof šamžženja. Woheñjam škóštniškeje ruki wobaracž, rěka dozyla: štemu wobaracž, abo pižacž štemu wulke: Štemu wobaracž, Šatanej wobaracž, wo kotrymž runje nětkle w našim cžažu w tak jara wšchelakornym nastupanju placži Lutherowe: Šly štary njepšchecžel nětk hlada hñurwje! A šchto cžinicž?

Wohnjej š wohnjom wobaracž! Woheñ pali so, drugi woheñ pali so wot dawna na šemi, Boži woheñ, woheñ bóžšceje lubošće. Wón pali so, njedž tež tu a tam dušchenny a poteptany, njedž tež tu a tam jenož jako woheñčž abo šchřicžka. Tutón woheñ roššchěricž, tutomu woheñjej we pšomjenjach šapacž dacž, tutón woheñ šahnacž š wšchěm wušchobam, so so w nich šapali pšomjo hñwateje lubošće š Bohu, to je tón najlěpšchi a najbóle špomožny hñědł, so domowobaracž škóštniškeje ruki šapalerja. To rěka: wobarnowacž niž jeno dom a štatof, ně, wobarnowacž tež dušche njehñjertne!

Tuž wobaraj woheñjej š wohnjom!

Žyrfej a štat.

— W Drježdžanach bě w jutrownym tydženju našce krajne konšistorstwo tak mjenowany akademiški tydžer wuhotowało. Na nim je so šažo mnoho bohohłowzow wobdželiło a tež laikojo. Mjes druhim jara šajimawymi pšchednošćami bě tež tajki wo Augsburgskim wěruwušnacžu. Š njeho šhonichu pšchitomni wjele požebiteho a najnowišceho š nowych pšchepytowanjow reformazišceho cžaža a wožebje Augsburgšceje konfesiony. Krajnemu konšistorijej hñušča džak, so so wono akle ša što štara, so móžaja so bohohłowžy kaž laikojo š najnowišchim wušpŷtkom wědmošćneho džeka ššnacž.

Jutry w Ruškej so wot štata špěchowani „hjesbóžni“ kašli kaž jeno móžno. Wšchě žurle, džiwadla a druge wulke rumy bčhu wot „hjesbóžnych“ škašane, so bychu so w nich pšchecžiwu jutram a dozyla pšchecžiwu nabožinje šchžuwaze wuhotowanja wuhotowate. Tohorunja cžahachu po hažach š chorhojemi a š plakatami, kotrež tehorunja šchžuwachu pšchecžiwu žyrkwi a wěrije. — Šsobu najnowišce š Ružowšce je, so so w Leningradže šažžili „universitu ša džecži“. A šchto je to do študija tam? Džecži namafaža tam někotre měžazy dołho roswucžowanje w hjesbóžnej agitaciji. Wone dñrbja tam namuškncž, kał maja mjes hñwojimi towaršchemi w šchuli a na hažach a na wšy agitowacž a šchžuwacž pšchecžiwu wěrije a pobožnošći. W tuchwilu je jich tam 240 džecži.

Wšchelake š bliska a daloka.

W **Budnišćinje** bě so pónđželu šchšla „komizija ša šerbšce špěwaršce“. Wona měješce hñšchže wo tym a tamnym nadrobnišcho wuradžowacž, přjedny hacž so hižo dawno wobšamknjenny cžišchčž špěwaršćich š šacžanšćimi pižmiki šapocžnje. Tute wuradžowanja buchu wobšamknjene a š džělom so nětk šapocžnje. Dotalny cžišchčž š němšćimi pižmiki šo dale pšchedawa a wulka licžba je hižo rospšchedata. W tuchwilu woštanjeja hñšchže šnate placžiny ša nowu knihu: 2 hr., 4,50 hr., 5 hr., 8 hr., 8,50 hr., kotrež bčhu hacž na dalšce postajene; kał dołho pał hñšchže woštanu, njeje hñšchže š wěšćošču prajicž. Na našce špěwaršce š šacžanšćimi pižmiki cžakaja pał wožebje našce šerbšce towaršćtwu a našchi młodži. Šsnadž budže móžno, wobšchěrne džělo noweho cžišchčža hacž do hód dołonjecž.

Š **Minakala**. Knjes kandidat Köppler, kiž běšce nětkle lěto š wucžobnym kandidatom w Klukšchu, so š nam jako šarški wškar pšchěhñdli a budže tu na šarje hñdlicž. Š hłownym šastupjerjom šaršćwa tuchwilu hñšchže woštanje knjes šarač Kšchžan-Klukšchanšći.

Š **Minakala**. Njedželu tydženja hñwecžišchčaj w Drobach Jan Arnošć Hamuš a jeho mandželiška Lejna rodž. Šchramiz hñwjedžer škotoho kwaža. Mataj so Bohu hñšchže džakowacž ša poměrmu šćrowošć a cžilošč. Knjes šarač Ššktor a Wjednarjež, hñy našeho něhdušceho šararja, kiž běšce tule njedželu runje w Minakalškim Božim domje předo- wał, jimaž žyrkwinšce požohnowanje w jeju domje wudželi.

W **Ruškej** pšchěhñwaja pšchězo hñšchže němšy evangelizy duchowni, hacžrunje tam tak šrudne wobšćejnošće. 90 jich tam hñšchže je, so by šastarało daloko a šchěroko rospšchěne wožadny. Ale wjaz hacž ššecžina š nich žedži w šastwach, mjenujžy 37! Šo pšchi tym šastaranje rosnježenny wožadow a jenotliwych cžerpi, je wěšte. Ale to chže njepšchecžel tola runje dozpečž.

Šhina cžerpi štyšćnje š hłodom. Wožebje šrudne so wobšćejnošće w někotrych provinžach wožebje. Tak je w nejš nich je 6 000 000 wobñdleri 2 000 000 hłodu wumřělo. To je š 100 cžłowjekow 33. To so hoberšce licžy a žakošćna nuša. A wina na tym je wšchelakore, wožebje pał šnutšćowna wojna.

Wišćowanje: Š. W. Wutrobný džak ša pošytku a ša dobre hłowo. Redaktor.

W. w Š. ša Cantate. — W. we W. ša Rogate (Bože špicže). —